

Laiškas Juozapai Sruogai, 1929-10-29, [iš Kauno - į Berlyną].

Mielas Juozapai, / Dabar yra pas mus atvažiavusi motutė.

Mielas Juozapai [1],

Dabar yra pas mus atvažiavusi motutė [2].

Buvome nuvedę pas dr. [3] Kuzmą [4] ir dr. Blažį [5] — universiteto docentą, nervų ligų specialistą.

Perspektyvos — nekokios labai. Sklerozas — gana stipriame laipsny. Be to, dar prasidėjo tam tikra gerklės ir liežuvio raumenų atrofija — todėl ir kalbėti sunku, kai kurių raidžių (r, b) ištarimas pasunkėjo. Ši atrofija — pasitaiko labai retai, bet ji yra kilusi paraližo pagrindais. Tai nėra pagydomas dalykas. Visas klausimas — kaip laikysis, ar progresuos ir kaip greitai. Prof. [6] Blažys sako, kad tai gali kartais baigtis fatališkai. Šiuo tarpu tai yra dar labai mažame laipsny, bet kaip toliau vystysis — niekas nežino. Ligoninėje likti nepatarė — nes nėra kas ligoninėje gydyti ir ji nieko negelbės. Žinoma, rekomendavo tikrai ramų gyvenimą, dietą ir pn. [7] dalykus. Dabar motutė gyvena pas mane. Mes jai nesakome, kad padėtis labai rimta, bet ją nuramint sunku: Vabalninko daktaras jai pareiškė, kad liga nepagydoma, atsisakė gydyti, prigašdino, o dabar, kai daktarai nepatarė ligoninėje palikti — tai jau visai blogai. Nuolat verkia, ir aš nežinau, kas padaryti.

Šiandie skambino Aniolas [8] — Adolpui [9]. Susitarė, kad Adolpas automobiliu parveš motutę namo ir padės ten reikalus sutvarkyti. Atrodo, reikės Aniolas priversti, kad jis arba greičiau vestų, arba pasamdytų šeimninę, kad motutė galėtų gyventi ligonio teisėmis. Nes dabartinė padėtis — visiškai negalima. Tik, man rodos, vienintelė išeitis — kad Aniolas vestų. Su šeimninėmis — nieko neišeis. Sunku jiems ten visiems Baibokuos susitaikyti su ta mintimi, kad galėtų šeimnininkauti ne giminė. Jei ir pasamdytų kokią tarnaitę — vis tiek tebutų vieni nesusipratimai.

Tariamės taip: kad Aniolas apsivestų ir dar laikytų vieną tarnaitę speciališkai motutei su tatušiu patarnauti. Tai turbūt vienintelė išeitis. Atrodo, kad Aniolas ir vieną apsirinkęs turi — Bačiulytę [10]. Bačiulis [11] — senas tatušio prietelis, ir prieš ją niekas, atrodo, nieko neturėtų. Tikrai ji dar gana jauna (20–22 m.).

Visus tuos reikalus Adolpas Baibokuos ir turės išspręsti.

Tik tu rašydamas laiškus namo — neprasitark, kad motutės padėtis tokia rimta — ir taip labai sunku nuraminti.

Beje, prieš 10 dienų išsiunčiau per Savickį [12] tavo vardu du kilimu — „lietuvišku“ — turbūt juos jau gavai. Ar negalėtum juos kaip nors persiųst konsulams Biemann [13] (Leipcige) ir Maron [14] (Dresden), pažymėdamas, kad juos siunčia atminčiai dėkingi ekskursantai. Tai yra senobiški lietuviški audiniai.

Viso. B[r]. Bal[y]s [15]

1929 sp. [16] 29

Kaune, Žemuogių 4a

KOMENTARAI

- [1] Juozapas Sruoga (1886–1957), diplomatas, vyriausias Balio Sruogos brolis, nuo 1925 m. rugpjūčio mėn. dirbo Lietuvos pasiuntinybėje Berlyne raštinės, vėliau konsulinio skyriaus vedėju.

- [2] Agota Lomanaitė-Sruogienė (1867–1930), Balio Sruogos motina.
- [3] ~ *santr* =d[akta]r[ą].
- [4] Vladas Kuzma (1892–1942), chirurgas, nuo 1923 m. Lietuvos universiteto dėstytojas. Nagrinėjo reumatologijos, ortopedijos, kaulų tuberkuliozės, onkologijos klausimus. Daugelio chirurgijos kryptų pradininkas.
- [5] Juozas Blažys (1890–1939), gydytojas psichiatras, neuropatologas, nuo 1924 m. LU Nervų ir psichinių ligų katedros vedėjas.
- [6] ~ *santr* =Prof[esorius].
Juozas Blažys profesorius nuo 1937 m.
- [7] ~ *santr* =p[a]n[ašius].
- [8] Aniolas Sruoga (1890–1936), Balio Sruogos brolis, mirus tėvui Pranciškui Sruogai (1931 m.) – Baibokų ūkio paveldėtojas, tvarkytojas.
- [9] Adolfas Sruoga (1887–1941), Balio Sruogos brolis, 1927–1933 m. Lietuvos pašto valdybos direktorius.
- [10] [Bačiulytė], Aniolo Sruogos draugė.
- [11] [Bačiulis], Bačiulytės tėvas, Baibokų ūkininko Pranciškaus Sruogos bičiulis.
- [12] Jurgis Savickis (1890–1952), diplomatas, rašytojas. 1927–1929 m. tarnavo Užsienio reikalų ministerijoje Kaune, vadovavo Valstybės teatrui.
- [13] E. Biemann, 1929–1934 m. Lietuvos garbės konsulato Leipcige garbės konsulas.
- [14] Rudolf Maron, 1929–1933 m. garbės konsulas Lietuvos garbės konsulate Drezdene.
- [15] Balys Sruoga (1896–1947), Juozapo Sruogos brolis, LU Humanitarinių mokslų fakulteto dėstytojas, Slavų literatūros ir kalbų katedros docentas.
- [16] ~ *santr* =sp[alio].